

Briekebakkerstraat

De geschiedschrijvers en officiële bronnen vertellen elk op hun eigen manier het verhaal van een stad, een periode. Bewoners van een straat die sinds hun kindertijd tot ze zeventig 'kaarsjes' mogen uitblazen in eenzelfde straat wonen, zijn unieke getuigen met een unieke kijk en een uniek verhaal over 'hun straat'.

Op 4 augustus jl. mocht ik Agnes en Georges Vandevelde met vragen 'lastig vallen'.

Deze broer en zus wonen sinds 1935 in de Steenbakkersstraat. Ik ben blij jullie mee te laten kijken door 'hun ogen' om een beeld te krijgen van het leven toen in deze straat.

Wanneer is de familie Vandevelde in de straat komen wonen en waarom?

Onze ouders zijn afkomstig uit het landelijke Beerst bij Diksmuide.

Een tante langs vaderszijde wou de stalmelkerij aan hen overlaten en die zagen dat wel zitten. In 1935 gingen ze aan de slag in de Steenbakkersstraat 47.

Vader en moeder hadden daar een achttal koeien staan. Die dieren werden elke ochtend door de straat over de Nieuwpoortsesteenweg heen geleid tot op de Wellingtonrenbaan. Mijn ouders huurden daar wat grasland. De 'poester' van dienst moest ervoor zorgen dat ze niet te veel aan de hagen knabbelden. 's Avonds werden ze terug naar de stal gebracht om gemolken te worden. We moesten zowel op de heen- als op de terugreis zorgvuldig de 'koeievlaaien' die ze als souvenir achterlieten, opruimen. Ook toen was de boete immers niet mals... De melk werd op de ronde gesleten. Eerst was dat met paard en kar. Later was dit gemotoriseerd. Het gros van de klanten woonde in de BLOK (deel van het Westerkwartier, architect A. Raoux).

Wat is er met de dieren gebeurd?

Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog brachten we samen met onze ouders hen te voet terug naar de weilanden in Beerst. We hadden daar heel wat familie wonen en het was er relatief veiliger. (nvdr Oostende-Beerst : 25 km)

PROVINCIE WESTVLAANDEREN GEMEENTE	
Inschrijving op het Register van Bevolking.	
Bock	Blads.
STRAAT EN NUMMER.	Dagtoekening der verklaring
<i>Beek des Languekers 40</i>	<i>18 Julie 1944</i>
VERPLAATHINGEN.	

De straat zag er wellicht toen anders uit dan vandaag. Wat is er je zoal bijgebleven ?

De bestrating bestond uit 'kienderkoptjes'. Die worden zeldzamer en zeldzamer in Oostende.

Aan de zijde van de Nieuwpoortsesteenweg (nu een bakkerij) bevond zich een openbare pomp. Ik herinner me een metalen bak in donkerblauwe kleur. Je kon er drinkbaar water verkrijgen in ruil voor een 'klute'.

Aan de overzijde (nu een kapper) was er een drukkbeklante 'spekkewinkel' (Parein).

Op ambachtelijke wijze werden 'de spekken' nog van het huis vervaardigd.

Trouwens aan de zijde van de Timmermansstraat was er nog een gekende 'spekkewinkel': Celientje. (nu een café : de Far West).

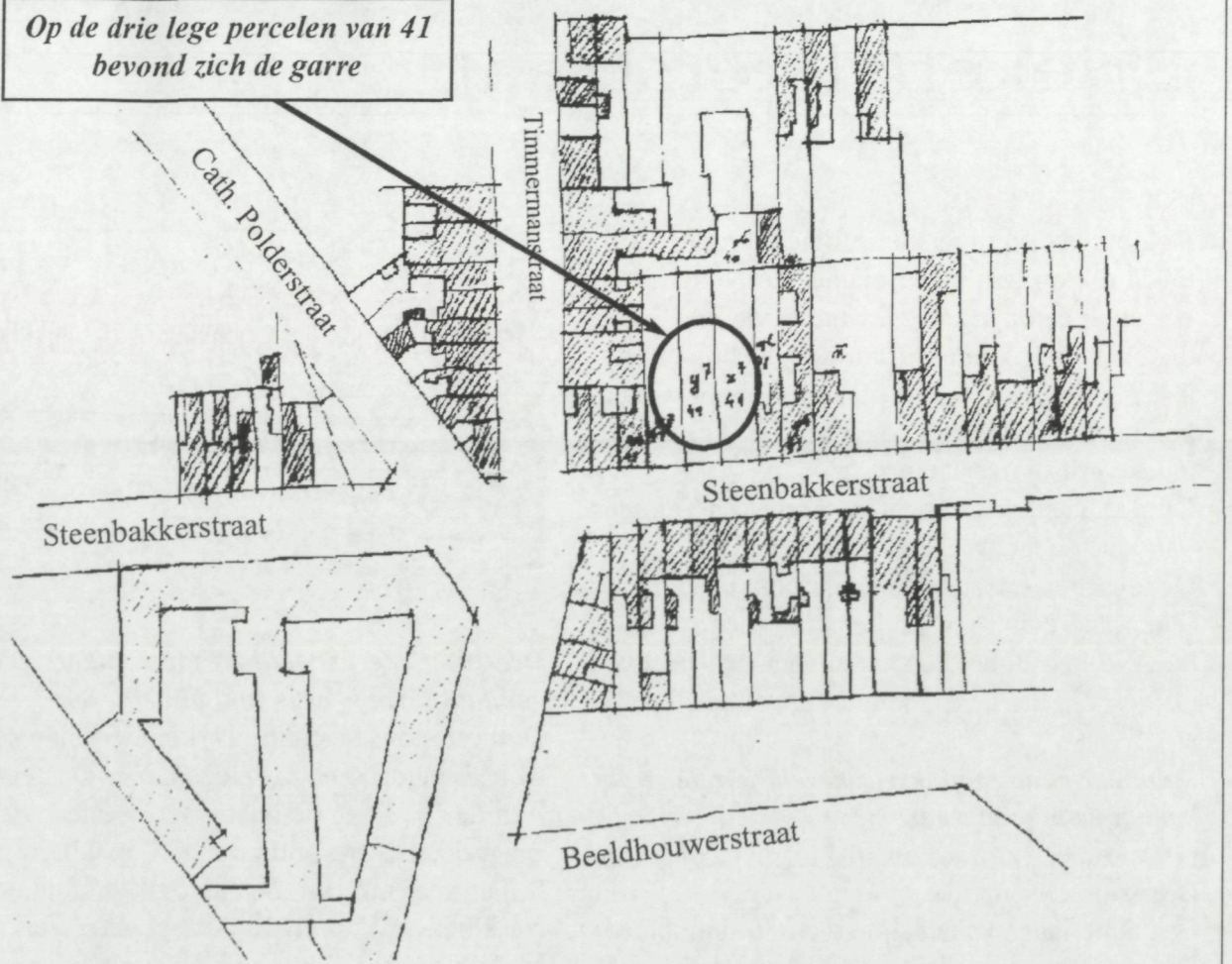
Er woonden ook enkele vrouwen die met hun stootkar 's ochtends vis en 's namiddags garnalen verkochten. Deze visventsters woonden in een huis met een dubbele deur.

's Avonds werd de pin uit de as getrokken en kon de kar netjes op zijn kant in de gang, gevolgd door de twee grote wielen. Agnes meent nog één naam te onthouden : 'Alida'.

In ons voorbereidend gesprek had je het ook over een typisch Oostends verschijnsel : 'chambre garni...' Ook in jullie straat ?

Er werd in de Steenbakkersstraat (maar ook in vele aanpalende straten en zeker ook in Mariakerke) heel veel verhuurd in de zomer. Vooral jockeys en gasten die seizoensarbeid deden, huurden 'une chambre garni'. De eigenaars verhuisden dan naar de kelderderdieping, zodat de betere kamers aan de gasten verhuurd

Op de drie lege percelen van 41
bevond zich de garre

1983: de huisjes van de garre zijn al afgebroken

konden worden. Sommigen gaven ook eten aan deze huurders. Maar dat was een minderheid.

Je had het ook over een garre. Kun je daar iets meer over vertellen?

Jazeker. Op de hoek van de straat (zijde café Far West) ontdek je een drietal gelijkaardige

huisjes. Waarschijnlijk gezet van mensen die in de bouwrijverheid werkten.

Die bouwden dag in, dag uit huizen voor rijke mensen. Waarschijnlijk wilden die ook iets eenvoudigs voor zichzelf vermettelen. Daarnaast heb je nu de Sportpit (nr 59).

Op die plaats bevond zich de garre. Je had een grote boog waar je onder kon. Die boog scheidde twee piepkleine huisjes links van twee rechts. Via die boog kwam je op een soort binnenplein met nog meer piepkleine huisjes. Deze

binnenruimte werd benut door een 'slunseven-ter'(vodden, oud metaal) genaamd Bowé. Het bijengesprokkelde metaal kieperde hij van zijn stootkar op het binnenplein. Telkens hij van de 'Briekebakkersstroate' met een volgeladen stootkar aankwam, moest hij een serieuze aan-

Aan de linkerzijde merkt men nog duidelijk de "rampe"

loop nemen om voorbij de boog te geraken. Daarachter was een 'rampe' (schuine helling). Bij wateroverlast hadden deze bewoners, gezien het laaggelegen gedeelte, iedere maal prijs. We mogen niet vergeten dat de bedding van de oude kreek daar ook lag. Het moet er geen lachertje geweest zijn.

Garren zijn gelukkig voltooid verleden tijd.

Een van de resterende "garrehuisjes"

Bestaan er nog garrehuizen en hoe komt dat?

In de tijd van Mariakerke kon je hier bouwen zonder plan. Er werden niet alleen huizen in de straat gebouwd (nvdr de ietwat oudere huizen springen uit de rooilijn : zie foto) maar ook huizen daarachter. In onze tuin staat nog zo'n garrehuis uit 1899, gebouwd door een metselaar Vandenberghe. Die man is ons sedert onze kinderjaren bijgebleven. Hij woonde hier vlakbij in een kelderverdieping. In

die tijd was een pyjama niet bij iedereen gebruikelijk. Wij (kinderen toen) amuseerden ons dan ook kostelijk wanneer hij ging slapen. We stonden aan het keldergat te kijken, hoe hij zonder pyjama in zijn bed stapte..

De foto geeft je een beeld van zo'n klein huisje. Achter de toegangsdeur kom je links onmiddellijk in de woonkamer/keuken. De echtgenoot van Agnes gebruikt deze ruimte al jaren als atelier. Via de enorme steile trap kom je in de slaapkamer. Een paradijs voor de kleinkinderen nu. Een piepklein trapje leidt naar een klein zoldertje. Wat verder in de straat zijn er nog twee garrehuizen die bewoond zijn.

Je moet eerst het poortje open doen. Dan moet je een lange donkere gang onder het gebouw volgen. Achter het gebouw staan er in de dwarslijn twee huisjes naast elkaar.

Toch merkwaardig om weten dat er hier nog garrehuizen bewoond zijn. Er zijn er nog in de straat. Die woonhuizen van vroeger worden allemaal als koterijen gebruikt.

Tot na de Tweede Wereldoorlog telde Oostende veel 'garren', ook 'gangen' genaamd.

Naast de Sprotgang en de Hanegang, was 'de garre van Konee' ook erg bekend.

Zo'n 'garre' werd vaak druk bezocht door mannen om er een kleine boodschap te doen.

De politieagenten kenden die plaatsen ook en lagen op de loer.

Vandaar het liedje dat nogal wat Oostendenaars kennen en we jullie niet onthouden :

*Siessen stoend te piessen in de garre van Konee
Ter kwamen twee poliesjes en ze paken Siessen mee.
Siessen zei : "weleire wat hên k'ik nu gedoan?
"Je moe nie vele poerren (tegenstribbelen)
of je goat de bak in goan.(1)*

Je vermeldde al een paar bewoners van vroeger. Zijn er nog markante bewoners van vroeger die je bijgebleven zijn of heb je nog een andere herinnering?

We herinneren ons nog heel levendig een zeke-re 'Alma' die voor haar deuropening visnetten breide. Haar man was postbode. Voor de deur was niet ongewoon. Bij mooi weer zaten de mensen op stoelen buiten in de straat met elkaar te praten.

In nummer 50 woonde de 'zwieneboerin'. Die mevrouw kreeg haar naam omdat zij elk jaar twee varkentjes in de straat grootbracht. De twee knorretjes hadden een serieuze appetijt. Geregeld trok ze naar de hotels om etensresten te kunnen voeren aan de beestjes.

Voor 1947 was de Steenbakkersstraat 47 een café. Daar woonden liefst vijf huisgezinnen.

De vroegere eigenaar vertelde me dat hier vroeger verboden hanengevechten gehouden werden. Uiteraard werd er gewaakt dat dit bloed-erig gokspel verboden bleef.

Om op tijd de 'gendarmes' te zien, waren er twee kijkgaten in de muur gemetseld. (nvdr George toonde me de nu dichtgemetselde gaten). Je kon er toen kijken tot aan de Nieuwpoortsesteenweg.

Een doodgewone straat leek het mij, maar met een intens volks verleden .

In geen tijd was het afgesproken anderhalf uur voorbij en de geïnterviewden waren zeker niet uitgepraat... We hadden wel serieuze dorst. Dank je wel Agnes en Georges.

Bron

(1) Heemkundig tijdschrift de Plate, jaargang 2000, blz. 234 en 235

Het Oostendse M.A.P in de XXe eeuw (door Jef Klausning)

MORDAN

NATUURVLEES DOBBELAERE

Christinastraat 69 - 8400 OOSTENDE

Tel. 059/50 52 45 - Fax: 059/50 07 85

e-mail: denatuurwinkelmordan@skynet.be

(400 m² verkoopsruimte)

Openingsuren: 9.00 H. - 18.30 H.

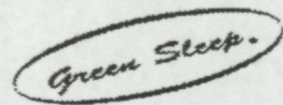
Ook op zaterdag. Zondag gesloten

***De Natuurlijkste
zaak van de kust!***

**GREEN
SLEEP**

**100% "NATUURLIJK"
SLAAPCOMFORT**
(200 m² toonzaal, 1e verdieping)

Dieetvoeding, VERSE natuur-, vegetarische en biologische voeding.

Hormonenvrij vlees (vzw. Plattelandsontwikkeling)

Voedingssupplementen en sportvoeding. Natuurlijke cosmetica.

150 kruidenpreparaten uit eigen labo!

DESKUNDIG ADVIES VAN 4 PARAMEDICI EN HERBORIST